

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA
ZA LATA 2014-2016**

Bieruń 2017

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

**ul. Niemodlińska 79 pok. 22-23
45-864 Opole
tel./fax: 77 454-07-10, 077 474-24-57
kom. 605-26-24-27, 607-79-05-85
mail: albeko@poczta.fm**

Wykonawcą

Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia
za lata 2014-2016 był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Jarosław Górniak
mgr inż. Paweł Synowiec

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY BAZOWE DO RAPORTU Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016.....	4
3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2014-2016 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.....	5
3.1. KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH.....	5
3.2. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH	7
3.3. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	12
4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI	26
5. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	30
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	30
7. LITERATURA.....	32

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz.U. 2017 poz. 519 ze zm.) Burmistrz co 2 lata powinien przedstawić Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” obejmowała cele z „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji gminnego Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla gminy powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyleń oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY BAZOWE DO RAPORTU Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016

Dane podstawowe do sporządzenia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia za lata 2014-2016 stanowią głównie:

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021,
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu miasta za lata 2012-2013,
- informacje statystyczne GUS,
- informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Bieruniu,
- raporty o stanie środowiska w województwie śląskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- informacje z innych źródeł oraz opracowania własne.

3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2014-2016 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Miasta Bierunia w latach 2014-2016. W sprawozdaniu opierano się na wykazie głównych działań zaplanowanych dla każdego komponentu środowiska, określonych w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”.

Ze względu na liczne zmiany w prawodawstwie krajowym oraz w strategiach i źródłach finansowania zadań inwestycyjnych (wydatków majątkowych), odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w Programie Ochrony Środowiska, lecz również wzięto pod uwagę przedsięwzięcia, które nie były zawarte w Programie, a mieszczą się w ramach polityki ekologicznej Miasta i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Miasto Bieruń realizowało nie tylko wydatki majątkowe, ale przede wszystkim - cele strategiczne, cele średniookresowe i działania w ramach priorytetów obowiązującej polityki ekologicznej.

Część sprawozdawczą niniejszego opracowania podzielono na rozdziały tematyczne wzorem Programu. W poszczególnych rozdziałach przedstawiono zadania realizowane w ramach kierunków działań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia.

3.1. Kierunki działań systemowych

3.1.1. Doprowadzenie do sytuacji, aby projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki były, zgodnie z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny były uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów

- Wprowadzanie do strategii, polityk i programów sektorowych zagadnień ochrony środowiska

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane jest na bieżąco na etapie opracowywania dokumentów strategicznych dla Gminy takich jak m.in.: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany zagospodarowania przestrzennego, strategia rozwoju gminy, program ochrony środowiska.

Wspomniane dokumenty uwzględniają zasady ochrony środowiska i wymogi ochrony przyrody oraz określają perspektywiczne cele w tym zakresie.

3.1.2. Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniających treść opracowań ekofizjograficznych i programów ochrony środowiska o zasięgu regionalnym i lokalnym

- Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów zobowiązujących do podejmowania działań mających na celu zabezpieczanie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem oraz ograniczanie tego oddziaływania,
- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane jest na bieżąco - w obowiązujących dokumentach oraz prowadzonych na bieżąco zmianach, przestrzegane są obecnie obowiązujące w tym zakresie uwarunkowania prawne.

Miasto Bieruń posiada plany zagospodarowania przestrzennego, pokrywające teren całej gminy.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Plany zagospodarowania przestrzennego (w tym: opracowanie ekofizjograficzne)	232.967,89
2.	2015	Plany zagospodarowania przestrzennego	152.633,32
3.	2016	Plany zagospodarowania przestrzennego	157.430,85

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

3.1.3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą: „myśl globalnie, działaj lokalnie”

- Kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej,
- Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów, sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową,
- Współdziałanie samorządu miasta z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska oraz działań podejmowanych na rzecz jego ochrony

Realizacja zadania:

Zadania z zakresu edukacji ekologicznej realizowane były głównie przez placówki oświatowe z terenu miasta Bierunia oraz przez organizacje pozarządowe. Działania związane z edukacją ekologiczną były wspierane przez Gminę poprzez m. in.:

- współorganizację i wspieranie akcji proekologicznych, w tym zapewnienie materiałów do sprawnego przeprowadzenia akcji (m.in. „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”),
- organizację szkoleń dotyczących ochrony środowiska,
- przeprowadzanie kampanii edukacyjnych (np. program „KAWKA”).

W odniesieniu do gospodarki odpadami komunalnymi, działania informacyjno-edukacyjne w latach 2014-2016 (a więc po wprowadzeniu nowego systemu zarządzania odpadami) związane były przede wszystkim z edukowaniem mieszkańców pod kątem prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami - ze szczególnym naciskiem na selektywną zbiórkę odpadów.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Realizacja programu ograniczenia emisji - przeprowadzenie kampanii edukacyjnej programu „KAWKA”	32.460,00
2.	2014	Szkolenia dotyczące ochrony środowiska, działania promocyjne w zakresie ochrony środowiska, prowadzenie akcji „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi”	14.183,53
3.	2014	Zakup środków ochrony roślin, materiałów do nasadzeń, zakup drzew i krzewów do nasadzeń w zieleni miejskiej i w lasach komunalnych, zakup materiałów w związku z obchodami Dni Ziemi, Drzewa i Sprzątania Świata	40.614,87
4.	2014	Organizacja wyjazdu 160 uczniów klas III szkół podstawowych na "zieloną szkołę"	193.275,00
5.	2015	Szkolenia dotyczące ochrony środowiska, prowadzenie akcji „Sprzątanie Świata”, zakup materiałów na nagrody w konkursach ekologicznych w szkołach w związku z obchodami Dni Ziemi, Drzewa i Sprzątania Świata	b. d. (część większego zadania)
6.	2016	Szkolenia dotyczące ochrony środowiska, prowadzenie akcji „Sprzątanie Świata”, tworzenie bazy KOBIZE, zakup materiałów na nagrody w konkursach ekologicznych w szkołach w związku z obchodami Dni Ziemi, Drzewa i Sprzątania Świata	b. d. (część większego zadania)

- Współpraca samorządu miasta z placówkami oświatowymi, środowiskami naukowymi i z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi

Realizacja zadania:

Współpraca samorządu miasta z placówkami oświatowymi realizowana jest przede wszystkim poprzez wspieranie finansowe oraz współorganizowanie akcji proekologicznych.

Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi realizowana jest na bieżąco w ramach działań wykonywanych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Bieruniu. Gmina współpracuje m. in. z następującymi organizacjami: Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Polski Klub Ekologiczny Okręgu Górnośląskiego Koło Miejskie Tychy, Klub Gaja, Fundacja Ekologiczna „Silesia”, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt ANIMALS oddział Oświęcim.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie społeczeństwa o możliwościach udziału w działaniach na rzecz ochrony środowiska, • Udostępnianie informacji o środowisku i działaniach proekologicznych
<i>Realizacja zadania:</i>
<p>Informacje o środowisku i jego ochronie, akcjach lub zagrożeniach ekologicznych, ale również o udostępnianiu projektów dokumentów istotnych dla ochrony środowiska - umieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bieruniu oraz na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej (BIP) Urzędu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - http://www.bierun.pl/, - http://bip.bierun.pl/. <p>Na wspomnianych stronach internetowych umieszczane są dokumenty strategiczne Gminy oraz projekty dokumentów poddawane konsultacjom społecznym zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 353 z późn. zm.).</p> <p>Ponadto w Bieruniu wydawany jest miesięcznik - magazyn społeczno-kulturalny „Rodnia”, natomiast na terenie powiatu bieruńsko-lędzkiego wydawany jest dwumiesięcznik - Informator Powiatu Bieruńsko-Lędzkiego „powiatbl.pl”, w których to czasopismach pojawiają się m. in. informacje o tematyce ekologicznej.</p>
3.1.4. Wprowadzanie innowacyjności prośrodowiskowej i upowszechnianie idei systemów zarządzania środowiskowego
<ul style="list-style-type: none"> • Promocja i rozwój systemu „zielonych zamówień”
<i>Realizacja zadania:</i>
W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.
<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach na terenie miasta
<i>Realizacja zadania:</i>
<p>Systemy Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) zapewniają włączenie środowiska i jego ochrony do celów strategicznych i przypisanie zagadnień do kompetencji jej zarządu. Systemy te są dobrowolnym zobowiązaniem się organizacji w postaci przedsiębiorstwa, placówki sektora finansów, szkolnictwa, zdrowia, jednostki administracji publicznej i innej do podejmowania działań mających na celu zmniejszanie oddziaływań na środowisko, związanych z prowadzoną działalnością. Posiadanie przez daną firmę prawidłowo funkcjonującego SZŚ gwarantuje, iż firma ta działa zgodnie ze wszystkimi przepisami ochrony środowiska.</p> <p>Na terenie Miasta Bierunia działają przedsiębiorstwa posiadające certyfikowane Systemy Zarządzania Jakością (PN-EN ISO 9001, ISO 14001, HACCP). Wdrożony System Zarządzania Jakością posiada także Urząd Miejski w Bieruniu.</p>

3.2. Ochrona zasobów naturalnych

3.2.1. Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i strategicznym miasta oraz rozwój i wsparcie badań przyrodniczych, • Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania, • Uwzględnienie utworzonych i planowanych obszarów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
<i>Realizacja zadania:</i>
<p>Zadanie realizowane jest na etapie opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego. Tereny chronione oraz tereny o dużej wartości przyrodniczej ze szczególną uwagą ujmuję się w planach zagospodarowania przestrzennego. Nieodzownym warunkiem sporządzenia poprawnego planu zagospodarowania przestrzennego i uwidocznienia w nim różnych form ochrony przyrody jest posiadanie pełnego rozeznania walorów przyrodniczych danego terenu.</p> <p>Na szczególną uwagę zasługuje konieczność uwzględnienia w planach zagospodarowania</p>

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - założeń ochronnych dla istniejących i projektowanych form ochrony przyrody.			
<ul style="list-style-type: none"> Objęcie ochroną prawną miejsc występowania gatunków zagrożonych wyginięciem oraz wsparcie ochrony ex situ 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W analizowanym okresie nie objęto ochroną prawną żadnych nowych obiektów i obszarów cennych przyrodniczo znajdujących się na terenie Miasta Bierunia.			
<ul style="list-style-type: none"> Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez Nadleśnictwa Kobiór i Katowice, przy wsparciu Urzędu Miejskiego w Bieruniu.			
<ul style="list-style-type: none"> Wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Realizacja zadania pn. „Utworzenie mini arboretum wraz z parkiem sensorycznym dla osób niepełnosprawnych w Bieruniu Bijasowicach”	1.646,00
2.	2014	Przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej na wykonanie Mini arboretum, wykonanie usługi likwidacji muchówek krwio pijnych, odtworzenie tarliska ryb w zbiorniku Łysina, pielęgnacja dużych drzew na osiedlu przy ul. Chemików, wykonanie wiat na „Paciorkowcach”) przy stawie Goldman	108.042,91
3.	2014	Realizacja zadania pn. „Utworzenie mini arboretum wraz z parkiem sensorycznym dla osób niepełnosprawnych w Bieruniu Bijasowicach”	12.000,00
4.	2014	Utrzymanie trawników i poboczy na terenie miasta	305.362,93
5.	2014	Utrzymanie drzew i krzewów na terenie miasta	22.928,40
6.	2014	Obsada kwiatowa na terenie miasta	43.550,00
7.	2014	Pielęgnacja drzew pomnikowych nasadzenia drzew, krzewów i bylin, nowe nasady drzew; pielęgnacja lasów komunalnych	40.533,20
8.	2014	Wykonanie placu zabaw przy ul. Bojszowskiej	78.477,21
9.	2015	Utworzenie mini-arboretum wraz z parkiem sensorycznym dla osób niepełnosprawnych w Bieruniu Bijasowicach, - zadanie współfinansowane ze środków unijnych	200.563,74 1.677.949,93
10.	2016	Przebudowa zieleńca przy ul. Chemików	10.446,00
11.	2016	Zagospodarowanie terenu placu zabaw przy ul. Marcina	40.822,14
12.	2016	Zagospodarowanie terenu zbiornika wodnego Łysina	110.000,00
13.	2016	Realizacja zadania pn. „Coś dla młodych, coś dla starszych” (Osiedle Homera)	30.034,97
14.	2016	Realizacja zadania pn. „Nasze Wembley” (Osiedle Chemików)	24.963,78
15.	2016	Plac zabaw przy ul. Borowinowej (Bojszowska-Borowinowa)	16.318,89
16.	2015	Utrzymanie zieleni w mieście, w tym m. in.: pielęgnacja drzew i krzewów, obsada kwiatowa, wycinka drzew i krzewów, koszenie trawników	483.522,85
17.	2016	Utrzymanie zieleni w mieście, w tym m. in.: pielęgnacja drzew pomnikowych, nasadzenia drzew, krzewów i bylin, pielęgnacja lasów komunalnych, pielęgnacja drzew i krzewów oraz obsady kwiatowe	b. d. (część większego zadania)

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

- Rozwój turystyki i rekreacji, w tym sieci szlaków turystycznych, rowerowych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo

Realizacja zadania:

W 2015 r. zakończono prace nad bieruńskim mini-arboretum, które zlokalizowane jest przy ul. Bijasowickiej. Znajduje się w nim 5 hektarów zagospodarowanej zieleni - jest to specyficzny rodzaj ogrodu botanicznego, gdzie przede wszystkim kolekcjonuje się określone gatunki roślin (z wieloma unikatowymi okazami). Projekt mini-arboretum obejmował przede wszystkim stworzenie siedmiu ogrodów tematycznych.

W ramach inwestycji stworzono ścieżki piesze i pieszo-rowerowe oraz oświetlenie w postaci solarnych lamp parkowych, które nie wymagają montażu instalacji elektrycznej ani zasilania zewnętrznego.

Teren pełni zarówno funkcje rekreacyjne jak i stanowi miejsce edukacji przyrodniczej.

Projekt parku - konsultowany ze specjalistami architektury krajobrazu i dendrologii - został przygotowywany w grudniu 2013 r. Miasto Bieruń z końcem 2014 r. pozyskało środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 na realizację zadania pn. „Utworzenie mini-arboretum wraz z parkiem sensorycznym dla osób niepełnosprawnych w Bieruniu - Bijasowicach”. Całkowity koszt projektu wyniósł 1.913.578,53 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 1. 626.541,75 zł.

W 2014 r. Powiat Bieruńsko-Lędziński zrealizował zadanie pn. "Baza dla aktywnych form turystyki - modernizacja tras rowerowych w powiecie bieruńsko-lędzińskim - etap I". Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

Przedmiotem inwestycji był remont i modernizacja oznakowania tras rowerowych nr 8, 101, 151, 152, 153 i 158 w granicach Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego oraz wyposażenie ścieżek w miejsca postojowe (wiaty i punkty przystankowe) z mapami, stojakami na rowery i małą infrastrukturą. W ramach wspomnianego projektu na terenie Bierunia powstało 5 wiat i 3 punkty przystankowe.

3.2.1. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego

- Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym lub półnaturalnym,
- Realizacja zadań wynikających z opracowanych planów urządzania lasu,
- Przebudowa monokultur iglastych w kierunku zgodności z siedliskiem i roślinnością potencjalną

Realizacja zadania:

Zadania realizowane głównie przez Nadleśnictwa Kobiór i Katowice. Celem ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej jest bogactwo i duża różnorodność biologiczna lasów, skuteczna ochrona zasobów genetycznych, gatunków i ekosystemów leśnych, wzmagające odporność lasów, ich atrakcyjność i możliwość spełniania wielofunkcyjnej roli. Działania prowadzone przez Nadleśnictwo to m. in.:

- zachowanie i wzmacnianie biologicznej różnorodności lasów, w tym ochrona, introdukcja i reintrodukcja rzadkich gatunków fauny i flory,
- ochrona i zachowanie siedlisk priorytetowych,
- zachowanie w stanie naturalnym i odtwarzanie śródleśnych zbiorników wodnych, bagien, mszarów, torfowisk, trzęsawisk, wrzosowisk, wydmy, remiz, rzadkich zbiorowisk roślinnych, stanowisk rzadkich roślin i zwierząt,
- zmniejszenie intensywności użytkowania w lasach zbliżonych do naturalnych w zamian za wzmocnienie intensywności gospodarki poza tymi ekosystemami oraz wykorzystanie gruntów porolnych do intensywnej produkcji drewna,
- doskonalenie programów ochrony przyrody nadleśnictw poprzez dokładniejsze poznawanie ich wartości przyrodniczych i aktualizowanie zapisów w programach,
- tworzenie stref ekotonowych na granicy las-pole, las-woda, las-arterie komunikacyjne,
- doskonalenie profilaktyki, stosowania biologicznych i mechanicznych metod ochrony lasu; traktowanie metody chemicznej jako ostatecznej - ratowniczej,
- doprowadzenie stanów zwierzożyny do poziomu niezagrażającego celom hodowli i ochrony lasu.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

<ul style="list-style-type: none"> • Stały nadzór nad gospodarką leśną i sporządzanie dokumentacji urządzeniowej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, • Zalesianie nieużytków, terenów zdegradowanych i zrekultywowanych gatunkami rodzimymi 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>Obowiązki i prawa właścicieli lasów wynikają z postanowień ustawy o lasach. Gospodarowanie w lasach prywatnych prowadzone jest przez właścicieli według uproszczonego planu urządzenia lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. Dokumenty te określają także wielkość dopuszczalnego pozyskania drewna na danym terenie.</p> <p>Zadania realizowane w ramach nadzoru przez właścicieli lasów - m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cechowanie drewna, • przegląd drzewostanów pod kątem stanu sanitarnego lasów, • ochrona przeciwpożarowa, • ochrona przed szkodnictwem leśnym. 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Pielęgnacja lasów komunalnych i nadzór nad pracami w lasach komunalnych	4.000,00
2.	2014	Zakup drzew i krzewów do nasadzeń w lasach komunalnych	10.000,00
3.	2014	Wykonanie planu urządzenia lasów komunalnych	b. d. (część większego zadania)
4.	2015	Zakup drzew i krzewów do nasadzeń w lasach komunalnych, nieużytkach oraz pielęgnacja lasów komunalnych i nadzór nad pracami w lasach komunalnych; wykonanie inwentaryzacji szkód w lasach po nawałnicy oraz plan nasadzeń	10.000,00
<ul style="list-style-type: none"> • Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci) 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez Nadleśnictwa Kobiór i Katowice.			
3.2.3. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody			
<ul style="list-style-type: none"> • Minimalizacja strat wody 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>W analizowanych latach zadanie realizowane było głównie przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach S.A. poprzez stały monitoring obiektów wodociągowych pod kątem ich szczelności oraz podczas usuwania awarii sieci wodociągowej.</p> <p>Odbiorcy indywidualni realizowali zadanie poprzez: montaż wodooszczędných spluczek i zaworów, wymianę uszkodzonych uszczelek i zaworów, montaż perlatorów na wylewkach bateryjnych.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Retencjonowanie wody na terenach ogródków działkowych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez mieszkańców miasta, gromadzących deszczówkę we własnym zakresie na swoich ogródkach działkowych.			
3.2.4. Ochrona przed powodzią			
<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzanie odpowiednich zapisów do planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy w celu unikania zabudowy terenów zalewowych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco podczas opracowywania nowych lub aktualizacji istniejących planów zagospodarowania przestrzennego.			
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyczny monitoring przeciwpowodziowy 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Miejskiego w Bieruniu, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Bieruniu, Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, a także przez Stowarzyszenie Mieszkańców Bierunia i Miejscowości Zagrożonych Powodzią Położonych na Obszarze Zlewni Górnej Wisły ATLANTYDA.

- Udrożnienie i konserwacja melioracji szczegółowych i podstawowych

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Dotacja do statutowej działalności Bieruńskiej Spółki Wodnej m. in. na: wykaszanie rowów, odmulanie, naprawę drenarki	110.000,00
2.	2015	Bieżąca konserwacja i utrzymanie rowów przydrożnych	438.353,98
3.	2015	Dotacja do statutowej działalności Bieruńskiej Spółki Wodnej m. in. na: wykaszanie rowów, odmulanie, naprawę drenarki	90.000,00
4.	2016	Bieżąca konserwacja i utrzymanie rowów przydrożnych	337.191,58
5.	2016	Dotacja do statutowej działalności Bieruńskiej Spółki Wodnej m. in. na: wykaszanie rowów, odmulanie, naprawę drenarki	90.000,00

- Współpraca samorządu z właścicielami cieków wodnych

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane poprzez bieżącą współpracę samorządu miasta ze Śląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach oraz z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

- Realizacja zadań wynikających z Planu operacyjnego ochrony przed powodzią

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2016	Budowa lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Mlecznej na ujściowym odcinku potoku Stawowego wraz z zarurowaniem tego potoku do ul. Krakowskiej w Bieruniu z uwzględnieniem wpływu eksploatacji górniczej - wykonanie projektu	145.365,00

3.2.5. Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej

- Monitoring stanu jakości gleby i ziemi, głównie na terenach przemysłowych i poprzemysłowych

Realizacja zadania:

W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.

- Identyfikacja i inwentaryzacja źródeł zanieczyszczenia oraz miejsc zanieczyszczonych oraz podejmowanie działań w celu doprowadzenia środowiska do stanu właściwego

Realizacja zadania:

W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.

- Kontynuacja rekultywacji miejsc zanieczyszczonych i niekorzystnie przekształconych oraz likwidacja i zagospodarowanie nieczynnych hałd i składowisk odpadów

Realizacja zadania:

W analizowanych latach nie było potrzeby realizacji zadania.

- Identyfikacja miejsc zagrożonych wystąpieniem szkód pogórnich

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane jest na bieżąco przez Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Bieruniu.

3.2.6. Ochrona zasobów kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

- Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Realizacja zadania:

W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.

3.3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

3.3.1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

- Realizacja postanowień Programu Ochrony Powietrza dla strefy

Realizacja zadania:

Realizacja zadań wynikających z programu ochrony powietrza (POP) ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomu dopuszczalnego.

W analizowanych latach Gmina Bieruń zrealizowała szereg zadań przyczyniających się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym m. in.:

- modernizacje dróg,
- modernizacje systemów grzewczych,
- termomodernizacje budynków,
- montaż energooszczędnego oświetlenia (w tym wykorzystującego odnawialne źródła energii).

Realizacja wspomnianych zadań wraz z podaniem kosztów, została opisana w kolejnych punktach niniejszego podrozdziału.

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych na terenach zamieszkania zbiorowego, w szczególności:
 - poprawa stanu technicznego dróg o złym stanie technicznym,
 - zmiany w organizacji ruchu komunikacyjnego,
 - sprzątanie dróg przez ich zarządców

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Remonty częściowe dróg o nawierzchniach asfaltowych, m. in. ulic: Peryferyjnej, Dębowej, Borowinowej, Szynowej, Kopcowej, Trochy, Macierzyńskiego, Rycerskiej, Marcina, Łysinowej, Torowej, Licealnej, Wita, Oświęcimskiej, Barbórki, Remizowej, Mieszka I, Węglowej, Pszennej, Marglowej, Wrześniowej	138.841,56
2.	2014	Remonty bieżące dróg o nawierzchniach innych niż asfaltowe m. in. ulic: Pszennej, Kolejowej, Borowinowej, Szynowej, Adama, Rynek	62.214,95
3.	2014	Budowa chodnika wzdłuż ul. Warszawskiej (od ul. Pszennej do ul. Piaskowcowej)	267.164,73
4.	2014	Budowa ul. Rycerskiej	18.696,00
5.	2014	Wykonanie dokumentacji projektowych dla zadań: remont ul. Granitowej, remont dojazdu do garaży przy ul. Granitowej, budowa mijanek przy ul. Dyrdy, przebudowa ul. Korfanteo	114.599,00
6.	2014	wydzielenie części robót z projektu remontu dojazdu do garaży przy ul. Granitowej	10.701,00
7.	2014	Remont chodnika przy ul. Zdrowia	119.843,70
8.	2014	Remont ul. Granitowej	420.960,13
9.	2014	Oznakowanie pionowe i poziome ulic	38.258,40
10.	2014	Przebudowa ul. Kolejowej od ul. Bojszowskiej do ul. Baryki w Bieruniu Starym - dokumentacja projektowa	113.706,75
11.	2014	Budowa chodnika wzdłuż ul. Sockiej	256.273,56
12.	2014	Przebudowa ul. Kadłubowej i parkingu przy SP 1	96.695,05
13.	2014	Przebudowa oraz rozbudowa ul. Licealnej - odcinek od ul. Marcina do mostu nad rz. Mleczną - dokumentacja projektowa	34.900,02

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

14.	2014	Przebudowa ul. Staromłyńskiej	155.849,59
15.	2014	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy połączenia drogi publicznej dojazdowej na działce nr 2415/11 z ul. Oświęcimską	17.466,00
16.	2014	Budowa chodnika wzdłuż ul. Ogrodowej - etap II	37.081,40
17.	2014	Remont dojazdu do garaży przy ul. Granitowej	529.087,34
18.	2014	Remonty częściowe dróg o nawierzchniach asfaltowych m. in. ulic: Soleckiej, na osiedlu przy ul. Granitowej i Węglowej, Wrzosowej, Kopańskiej, na osiedlu przy ul. Homera	29.866,46
19.	2014	Remonty bieżące dróg o nawierzchniach innych niż asfaltowe m. in. ulic: Modrzewiowej, bocznej ul. Barbórki, bocznej ul. Wiślanej, Ogrodowej, Rycerskiej, bocznej ul. Borowinowej, Jana	44.758,44
20.	2014	Remont ul. Świerczyńskiej	1.556.370,37
21.	2015	Remonty bieżące nawierzchni asfaltowych, dróg, chodników i placów o nawierzchniach innych niż asfaltowe oraz urządzeń, odwadniających, remonty kapitalne dróg, chodników; zabudowa urządzeń bezpieczeństwa drogowego	658.712,49
22.	2015	Wykonanie m. in.: remontów bieżących nawierzchni asfaltowych, dróg, chodników i placów o nawierzchniach innych niż asfaltowe	306.003,66
23.	2015	Remont ul. Porąbek w Bieruniu - zadanie współfinansowane ze środków Ministerstwa Finansów	1.079.430,68
24.	2015	Przebudowa oraz rozbudowa ul. Licealnej - odcinek od ul. Marcina do mostu nad rzeką Mleczną - zadanie współfinansowane ze środków UE	986.517,83
25.	2015	Przebudowa ul. Kadłubowej - dokumentacja projektowa	33.454,43
26.	2015	Budowa ul. Rycerskiej	4.059,00
27.	2015	Przebudowa ul. Równoległej w Bieruniu - opracowanie dokumentacji projektowej	84.255,00
28.	2015	Budowa chodnika ul. Wita od ul. Chemików do ul. Spacerowej	146.428,26
29.	2015	Budowa chodnika przy ul. Soleckiej - etap II	63.002,15
30.	2015	Przebudowa ul. Granitowej w ramach poprawy dostępności do największego zakładu pracy w gminie Bieruń: KWK "Piaś" - etap II	494.246,38
31.	2015	Przebudowa ciągu dróg gminnych w Bieruniu, ulic: Torowej, Barańcowej, Kocyndra i Baryki w zakresie nawierzchni jezdni, chodników, ścieżki rowerowej wraz z przebudową wlotów skrzyżowań tych dróg z drogami powiatowymi, ulicami: Bojszowską i Krakowską w Bieruniu - prace projektowe	149.457,90
32.	2015	Zwiększenie miejsc postojowych na oś. Węglowa	54.429,79
33.	2015	Przebudowa oraz rozbudowa ul. Równoległej - zadanie współfinansowane ze środków UE	2.652.844,32
34.	2015	Wyposażenie skrzyżowania DK-44 DW 931 i DG 480 044 w Bieruniu w sygnalizację świetlną - zadanie dofinansowane ze środków Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego	110.000,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

35.	2016	Wykonanie m. in.: remontów bieżących nawierzchni asfaltowych, dróg, chodników i placów o nawierzchniach innych niż asfaltowe, remontów kapitalnych dróg, chodników, zabudowy urządzeń bezpieczeństwa drogowego	440.524,88
36.	2016	Przebudowa drogi powiatowej 5906S, ul. Chemików w Bieruniu w zakresie nawierzchni jezdni, chodnika i ciągu pieszo-rowerowego oraz budowa ścieżki rowerowej - dotacja dla Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego	424.928,86
37.	2016	Budowa ul. Rycerskiej	431.912,42
38.	2016	Przebudowa ul. Kałużowej	1.025.864,74
39.	2016	Budowa parkingu przy ul. Licealnej - dokumentacja projektowa	30.400,00
40.	2016	Przebudowa ciągu dróg gminnych w Bieruniu: Torowej, Barańcowej, Kocyndra i Baryki w zakresie nawierzchni jezdni, chodników, ścieżki rowerowej wraz z przebudową wlotów skrzyżowań tych dróg z drogami powiatowymi, ulicami: Bojszowską i Krakowską w Bieruniu	3.366.489,59
41.	2016	Usprawnienie komunikacyjne w rejonie Przedszkola w Bieruniu Nowym	1.111.701,29
42.	2016	Usprawnienie komunikacyjne centrum miasta Bierunia - etap 2, w tym: "Przebudowa dróg: ks. Jana Trochy nr 480032S, ks. Pawła Macierzyńskiego nr 480033S, Wylotowej nr 480037S w Bieruniu", "Przebudowa drogi ks. Kudery nr 480032S wraz z poprawą bezpieczeństwa przy ul. Krakowskiej w Bieruniu", "Przebudowa drogi wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego po starym śladzie ul. Wylotowej w Bieruniu", "Dokumentacja techniczna"	212.250,01
43.	2016	Budowa dwóch bocznych dróg ul. Barańcowej - opracowanie dokumentacji projektowej	70.000,00
44.	2016	Budowa ul. Rubinowej w Bieruniu - dokumentacja projektowa	31.365,00
45.	2016	Budowa bocznej drogi ul. Bojszowskiej do wieży ciśnień	25 830,00
46.	2016	Budowa drogi oraz infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do skomunikowania terenów inwestycyjnych Gminy Bieruń	1.020.990,58
47.	2016	Droga do garaży ul. Granitowa	172.790,47
48.	2016	Budowa miejsc postojowych przy ul. Chemików	50.893,89
49.	2016	Budowa bocznej drogi ul. Barbórki	60.116,25
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja systemów grzewczych i eliminacja niskiej emisji zanieczyszczeń, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw w sektorze produkcyjnym i komunalnym, - wprowadzanie paliw niskoemisyjnych , - modernizacja kotłowni, - termomodernizacje obiektów 			
Realizacja zadania:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Realizacja programu ograniczenia niskiej emisji przez modernizację istniejących kotłowni w budynkach mieszkalnych wyposażonych w nieekologiczne i nieekonomiczne kotłownie (44 obiekty), montaż kolektorów słonecznych (74 obiekty), montaż paneli fotowoltaicznych	1.535.620,55
2.	2014	Modernizacja termiczna budynku KS Piast	187.120,65

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

3.	2014	Realizacja programu ograniczenia niskiej emisji	67.786,00
4.	2015	Wykonanie Planu gospodarki niskoemisyjnej	b. d. (część większego zadania)
5.	2015	Rozbudowa wraz z termomodernizacją budynków SP1 w Bieruniu - dokumentacja projektowa	20.664,00
6.	2015	Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 1 w Bieruniu Nowym - dokumentacja projektowa	29.520,00
7.	2015	Termomodernizacja i montaż instalacji solarnej w obiektach Gimnazjum Nr 1 w Bieruniu - zadanie współfinansowane ze środków UE	2.164.842,88
8.	2015	Realizacja Programu ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia - etap V - program pilotażowy KAWKA; w ramach programu wykonano modernizację istniejących kotłowni w budynkach mieszkalnych wyposażonych w nie-ekologiczne i nieekonomiczne kotłownie w 87 obiektach (w tym zamontowano 2 pompy ciepła), montaż kolektorów słonecznych w 80 obiektach - zadanie sfinansowano ze środków NFOŚiGW (dotacja) i WFOŚiGW (pożyczka)	1.818.175,37
9.	2015	Przebudowa z rozbudową i kompleksową termomodernizacją budynku Domu Kultury GAMA - dokumentacja projektowa	b. d. (część większego zadania)
10.	2015	Dostawa i montaż instalacji wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła w OSP Bieruń Stary	11.070,00
11.	2015	Modernizacja kotłowni w Hali Sportowej Gimnazjum Nr 1	19.999,30
12.	2016	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 1 w Bieruniu	1.230,00
13.	2016	Termomodernizacja budynku świetlicy przy ul. Homera 34 w Bieruniu	11.221,13
14.	2016	Termomodernizacja budynku Domu Kultury GAMA	46.986,00
<ul style="list-style-type: none"> Sukcesywne podłączanie indywidualnych odbiorców energii cieplnej do sieci ciepłowniczej miasta 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Podłączenie kolejnych budynków do sieci cieplnej odbywa się na bieżąco w miarę możliwości technologicznych i ekonomicznych.			
<ul style="list-style-type: none"> Sprzątanie dróg przez ich zarządców w szczególności systematyczne sprzątanie na mokro dróg, chodników, w miejscach zagęszczonej zabudowy ze szczególną starannością po sezonie zimowym, po ustąpieniu śniegów 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
1.	2014	Zimowe utrzymanie dróg, ulic i chodników	64.127,27
2.	2014	Utrzymanie czystości w gminie Bieruń	276.155,29
3.	2015	Utrzymanie czystości w gminie Bieruń w tym zimowe utrzymanie dróg, ulic i chodników	628.092,83
4.	2016	Utrzymanie czystości w gminie Bieruń w tym zimowe utrzymanie dróg, ulic i chodników	673.150,47
<ul style="list-style-type: none"> Promocja komunikacji zbiorowej 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Organizacja oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na liniach komunikacyjnych o nr: 149, 931 i 995 w granicach administracyjnych Gminy Bieruń - dotacja dla Województwa Śląskiego	259.980,14
2.	2014	Lokalny transport zbiorowy	2.434.979,50

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

3.	2015	Dotacja celowa dla miasta Tychy na organizację oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na liniach komunikacyjnych o nr L, 31, 54, 56, 181, 251, 274, 627, 686	2.296.738,64
4.	2015	Organizacja oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na liniach komunikacyjnych o nr: 149, 931 i 995 w granicach administracyjnych Gminy Bieruń - dotacja dla Województwa Śląskiego	243.669,56
5.	2015	Lokalny transport zbiorowy	474.203,04
6.	2016	Lokalny transport zbiorowy, w tym m. in.: dotacje na realizację transportu publicznego dla MZK Tychy na linie L, 31, 54, 56, 95, 181, 251, 262, 274, 536, 627 i 686 oraz Województwa Śląskiego na linie 149, 931 i 995	3.165.891,82

- Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii,
- Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych

Realizacja zadania:

W analizowanych latach w ramach realizacji programu ograniczenia emisji, przeprowadzona została kampania edukacyjna programu „KAWKA”, promująca modernizację istniejących kotłowni w budynkach mieszkalnych oraz montaż urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, pomy ciepła, panele fotowoltaiczne).

Przedmiotowe zagadnienie zostało rozszerzone w podrozdziale 3.3.8. dotyczącym promocji i wspierania wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, natomiast koszty z zakresu edukacji ekologicznej podano w podrozdziale 3.1.3.

3.3.2. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

- Ograniczenie zanieczyszczeń komunalnych i przemysłowych wprowadzanych do wód bez oczyszczenia

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane na bieżąco m. in. poprzez:

- sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacyjnej,
- stały monitoring i usuwanie awarii na infrastrukturze ściekowej,
- modernizację oczyszczalni ścieków,
- montaż przydomowych oczyszczalni ścieków (zarówno przy nowo wybudowanych budynkach jak i również na rzecz likwidacji nieszczelnych szamb),
- stosowanie w zakładach przemysłowych zamkniętych obiegów technologicznych z użyciem wody.

- Dążenie do racjonalnego zużycia wody w gospodarstwach domowych, przemyśle i usługach

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane na bieżąco poprzez:

- odbiorcy indywidualni - montaż wodomierzy, montaż wodooszczędnych spłuczek i zaworów, wymianę uszkodzonych uszczeltek, montaż perlatorów lub ograniczników wypływu wody na wylewkach bateryjnych,
- przemysł i usługi - identyfikowanie i eliminowanie przecieków, zmianę procedur zużycia wody i modernizację linii technologicznych, stosowanie zamkniętych obiegów technologicznych, wymianę zużytej armatury, urządzeń i sprzętu na modele oszczędzające wodę.

- Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji dot. systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych, wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych w ramach wyznaczonych aglomeracji

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Budowa kanalizacji sanitarnej Ściernie	2.079.617,57

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

2.	2014	Przebudowa oczyszczalni ścieków przy ul. Soleckiej w Bieruniu - opracowanie dokumentacji aplikacyjnej	7.380,00
3.	2014	Budowa kanalizacji sanitarnej Bierunia Starego - rozbudowa istniejącej sieci (przy ul. Borowinowej i ul. Leśnej)	199.934,28
4.	2014	Budowa kanalizacji sanitarnej Ściernie	322.887,49
5.	2015	Budowa kanalizacji sanitarnej Bierunia Nowego - rozbudowa istniejącej sieci - opracowanie dokumentacji projektowej	46.740,00
6.	2015	Budowa kanalizacji sanitarnej Jajosty-Kolonia	17.759,10
7.	2015	Budowa kanalizacji sanitarnej Bierunia Starego - rozbudowa istniejącej sieci	70.000,00 159.020,59
8.	2015	Budowa kanalizacji sanitarnej Ściernie	1.920.382,43 1.970.974,78
9.	2016	Budowa kanalizacji sanitarnej Ściernie	1.468.044,22
<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>Działania kontrolne prowadzone są zgodnie z opracowanym planem kontroli jednostek przez Inspekcję Ochrony Środowiska i Gminę, w efekcie czego w uzasadnionych przypadkach następuje zobowiązanie wytwórców do dostosowania warunków zrzutu ścieków do obowiązujących wymagań. W ramach zadania następuje również wskazanie jednostek zrzucających ścieki, wyegzekwowanie przestrzegania warunków właściwego odprowadzania ścieków przez ich wytwórców do ziemi i wód (powierzchniowych, podziemnych).</p> <p>Działania interwencyjne prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> Likwidacja nieszczelnych, przydomowych zbiorników bezodpływowych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
1.	2014	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (5 szt.)	29.535,00
2.	2015	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (2 szt.)	10.169,70
<ul style="list-style-type: none"> Zadania inne z zakresu ochrony wód (nie ujęte w POŚ) 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Czyszczenie kanalizacji deszczowej, m. in. wpustów ulicznych w ulicach: Granitowej, Węglowej, Pszennej, Krakowskiej, Licealnej, Marcina, Oświęcimskiej, Rycerskiej, Korfantego, Wita, Trochy, Kudery, Szynowej, Łysinowej, Marcina, Macieja, Kopcowej, Kadłubowej, osiedle Chemików	15.002,00
2.	2014	Usuwanie awarii na infrastrukturze wodno-ściekowej przy ul. Wylotowej, Licealnej, Zdrowia, Majowej, Węglowej, Latochy	17.840,58
3.	2014	Odwodnienie ul. Diamentowej - dokumentacja projektowa	11.685,00
4.	2015	Czyszczenie kanalizacji deszczowej, w tym wpustów ulicznych	b. d. (część większego zadania)
5.	2016	Budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Chemików	73.679,30
6.	2016	Czyszczenie kanalizacji deszczowej, w tym wpustów ulicznych	b. d. (część większego zadania)

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

3.3.3. Udoskonalanie wprowadzonego systemu gospodarki odpadami, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa

- Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów oraz odbieraniem odpadów komunalnych,
- Zwiększenie kontroli w zakresie wypełniania przez podmioty odbierające odpady komunalne - ustaleń dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Realizacja zadania:

Wszyscy mieszkańcy Bierunia objęci są systemem odbioru odpadów oraz systemem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Jednakże każdy właściciel nieruchomości ma możliwość decydowania o tym, czy będzie segregował odpady czy nie. W przypadku braku segregacji na poziomie danego gospodarstwa domowego, wiąże się to z wyższą opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zgodnie z Uchwałą Nr II/4/2015 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zmienioną Uchwałą III/8/2015 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 marca 2015 r.

Po wprowadzeniu nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (czyli od 1 lipca 2013 r.), mieszkańcy płacą Gminie - opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi tzw. podatek śmieciowy. Natomiast Gmina gospodaruje środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranych w drodze przetargu firm odbierających odpady odpowiednią jakość usług.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Świadczenie usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bieruń	3.768.130,72
2.	2015		3.586.573,20
2.	2016		4.114.754,97

- Tworzenie i udział gminy w strukturach ponad gminnych dla realizacji regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Budowa Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych - współfinansowanie w formie podwyższenia kapitału zakładowego spółki	451.125,00

- Doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów komunalnych oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Realizacja zadania:

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2016 poz. 250 z późn. zm.) nakłada obowiązek sporządzania sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- sprawozdania półroczne - sporządzane przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości,
- sprawozdania roczne - sporządzane przez burmistrza.

Wspomniane sprawozdania zawierają dane dotyczące:

- ilości odebranych/zebranych odpadów z terenu gminy,
- instalacji, w których zostały zagospodarowane odebrane/zebrane odpady,
- sposobów zagospodarowania odpadów (rodzaje procesów odzysku lub unieszkodliwiania).

Gmina Bieruń sporządziła sprawozdania odpadowe za 2014, 2015 i 2016 r., wypełniając tym samym ustawowy obowiązek w przedmiotowym zakresie.

- Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami

Realizacja zadania:

Działania związane z edukacją ekologiczną opisano w podrozdziale 3.1.3.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

- Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - odpadów ulegających biodegradacji,
 - surowców wtórnych,
 - odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych (np. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów),
 - odpadów wielkogabarytowych

Realizacja zadania:

Selektywna zbiórka odpadów na terenie Bierunia w analizowanych latach zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

2014 r. (9 frakcji)

- szkło,
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- odpady wielomateriałowe,
- metal,
- odpady zielone,
- odpady organiczne,
- popiół,
- odpady zmieszane,

2015 i 2016 r. (7 frakcji)

- papier i tektura,
- szkło,
- tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe i styropian opakowaniowy,
- metal,
- odpady zielone,
- popiół,
- zmieszane odpady komunalne.

Ponadto od stycznia 2014 r. na obszarze Bierunia funkcjonują dwa Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowane na terenach oczyszczalni ścieków - jeden w Bieruniu Starym, przy ul. Chemików, drugi w Bieruniu Nowym, przy ul. Jagiełły 13.

Do PSZOK mieszkańcy Bierunia mogą dostarczać odpady problemowe, m. in.

- papier i tekturę,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metal,
- odzież,
- oleje silnikowe, rozpuszczalniki, farby, tusze, kleje,
- opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych (np. środki ochrony roślin),
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory, świetlówki,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- przeterminowane leki,
- zużyte opony,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne - maks. 2 tony/na gospodarstwo domowe/rok,
- odpady zielone tj. trawa, liście, gałęzie,
- styropian izolacyjny,
- zużyte opony - maks. 8 szt./na gospodarstwo domowe/rok.

Surowce wtórne

W latach 2014-2016 surowce wtórne na terenie Bierunia zbierane były zarówno w gospodarstwach domowych jak i przyjmowane były w PSZOK - zebrano następujące ilości surowców wtórnych:

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]	2016 [Mg]
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	38,10	18,10	0
20 01 01	Papier i tektura	88,10	166,40	237,36
20 01 02	Szkło	327,90	330,10	302,45
20 01 39	Tworzywa sztuczne	377,50	344,67	287,39
20 01 40	Metale	0,04	0	0
Razem		831,64	859,27	827,20

Odpady ulegające biodegradacji

Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji w postaci odpadów zielonych (w 2014 r. zbierane były również odpady kuchenne ulegające biodegradacji) realizowana była na terenie prywatnych posesji. Mieszkańcy oddawali bioodpady firmie świadczącej usługi odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy lub zagospodarowywali je w sposób własny na przydomowych kompostownikach. Oprócz zbiórki na terenie nieruchomości, odpady te mieszkańcy dostarczali także do PSZOK.

Do odpadów ulegających biodegradacji zaliczane są również papier i tektura.

W analizowanych latach na terenie Bierunia zebrano następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2014 [Mg]	2015 [Mg]	2016 [Mg]
20 01 01	Papier i tektura	88,10	166,40	237,36
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	98,30	0	0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 003,50	501,60	705,90
Razem		1 187,90	668,00	943,26

Bioodpady kuchenne i zielone zostały przekazane do kompostowania natomiast odpady z papieru i tektury - do recyklingu materiałowego.

Odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych

W analizowanych latach odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, na terenie Bierunia zbierane były w ramach osobnych zbiórek:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEiE) - zbiórka w formie tzw. „wystawek” w wyznaczonych terminach oraz w PSZOK - zebrano (dotyczy kodów: 20 01 23*, 20 01 35*):
 - w 2014 r. - nie odnotowano zbiórki,
 - w 2015 r. - 0,90 Mg,
 - w 2016 r. - 0,27 Mg,
- zużyte baterie - zbiórka do pojemników ustawionych w placówkach oświatowych (brak danych ilościowych).

Ponadto ZSEiE oddawany był w serwisach ogumienia przy zakupie nowych opon

Odpady wielkogabarytowe

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych na terenie Bierunia realizowana była w formie tzw. „wystawek” w wyznaczonych i podanych do publicznej wiadomości terminach. Odpady wielkogabarytowe przyjmowane były również w PSZOK. W analizowanych latach zebrano następujące ilości odpadów z tej grupy:

- w 2014 r. - 451,70 Mg,
- w 2015 r. - 466,28 Mg,
- w 2016 r. - 372,33 Mg.

- Zbiórka odpadów remontowo-budowlanych pochodzących z sektora komunalnego oraz innych tzw. odpadów problemowych (np. przeterminowanych leków, zużytych opon)

Realizacja zadania:

Odpady remontowo-budowlane pochodzące z sektora komunalnego

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Odpady remontowo-budowlane powstałe w sektorze komunalnym na terenie Bierunia przyjmowane były w PSZOK oraz odbierane były od właścicieli nieruchomości w ramach indywidualnych zgłoszeń na koszt wytwórcy tego typu odpadów.

W analizowanych latach zebrano następujące ilości odpadów z tej grupy:

- w 2014 r. - 364,00 Mg,
- w 2015 r. - 317,54 Mg,
- w 2016 r. - 217,35 Mg.

Zużyte opony

Zbiórka zużytych opon na terenie Bierunia realizowana była w PSZOK. W analizowanych latach zebrano następujące ilości odpadów z tej grupy:

- w 2014 r. - 1,50 Mg,
- w 2015 r. - 1,15 Mg,
- w 2016 r. - 3,31 Mg.

Ponadto zużyte opony oddawane były w serwisach ogumienia przy zakupie nowych opon.

Przeterminowane leki

Zbiórka przeterminowanych leków odbywała się w 4 aptekach na terenie miasta - GALEN przy ul. Jerzego 4, WRZOS przy ul. Chemików 37, Fel Feliksiak M. przy ul. Węglowej 14, GWAREK przy ul. Granitowej 22 - oraz przyjmowane były w PSZOK.

W analizowanych latach zebrano następujące ilości przeterminowanych leków:

- w 2014 r. - 0,40 Mg,
- w 2015 r. - 0,80 Mg,
- w 2016 r. - 0,40 Mg.

- Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane na bieżąco w ramach utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.

- Aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na obszarze miasta

Realizacja zadania:

Szczegółową inwentaryzację wyrobów azbestowych występujących na obszarze Bierunia przeprowadzono w poprzednim okresie sprawozdawczym. Dane zostały wprowadzone do ogólnopolskiej Bazy Azbestowej i są na bieżąco aktualizowane. Według dostępnych danych, na terenie Bierunia występuje ok. 228,225 Mg (tj. ok. 20 747,7 m²) wyrobów azbestowych.

- Realizacja zapisów „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” oraz prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- Dofinansowanie właścicielom nieruchomości kosztów demontażu, odbioru, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest

Realizacja zadania:

Miasto Bieruń realizuje zapisy „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, przeznaczając co roku środki na usuwanie wyrobów zawierających azbest ze swojego terenu. Mieszkańcy Bierunia korzystają z dofinansowania do demontażu, odbioru, transportu i unieszkodliwienia wyrobów azbestowych.

W analizowanych latach z terenu miasta usunięto następujące ilości wyrobów zawierających azbest:

- w 2014 r. - 2 949,74 m² (tj. ok. 32,45 Mg),
- w 2015 r. - 1 722,50 m² (tj. ok. 18,95 Mg),
- w 2016 r. - 624,00 m² (tj. ok. 6,86 Mg).

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Dotacje na usuwanie azbestu	80.180,28
2.	2015		19.414,34
3.	2016		8.224,67

- Sporządzenie kwartalnego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez podmioty odbierające odpady komunalne z terenu Bierunia. Od 2015 r.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

sprawozdania kwartalne zastąpione zostały sprawozdaniami półrocznymi.			
<ul style="list-style-type: none"> Sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi opracowywane jest przez Gminę.			
W latach 2014-2016 Gmina Bieruń spełniła ustawowy obowiązek w przedmiotowym zakresie.			
<ul style="list-style-type: none"> Kontrolowanie i kierowanie przez gminę całego strumienia odpadów do instalacji obecnie funkcjonujących lub planowanych w ramach IV RGOK, co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014, w którym zaproponowano podział województwa na 4 Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), Gmina Bieruń w analizowanych latach należała do IV RGOK.			
Odebrane z obszaru gminy zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania - zagospodarowywane były na instalacjach regionalnych działających w ramach IV RGOK.			
W aktualnym Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2022, Gmina Bieruń została przyporządkowana do III RGOK, który powstał poprzez połączenie Regionów III i IV ze starego PGOWŚ.			
Zadania inne:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Zakup pojemników na świetlówki	516,60
2.	2014	Zakup koszy ulicznych	5.693,67 2.206,62
3.	2014	Zakup kubłów wraz z montażem i worków biodegradowalnych na psie odchody	15.344,25
3.3.4. Dokonanie oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe			
<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja nawierzchni dróg, Usprawnianie organizacji ruchu drogowego 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Realizację zadań wraz z podaniem kwot opisano w podrozdziale 3.1.1. dotyczącym ochrony powietrza - modernizację nawierzchni dróg oraz usprawnianie ruchu drogowego, przyczyniają się zarówno do ograniczenia emisji wtórnej pochodzącej z ciągów komunikacyjnych jak i do redukcji poziomu hałasu.			
<ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym m. in. lokalizowania w sąsiedztwie przedsięwzięć o zbliżonej uciążliwości hałasu 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
W analizowanych latach zadanie nie było realizowane.			
<ul style="list-style-type: none"> Budowa ścieżek rowerowych 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na wałach rzeki Mlecznej - dokumentacja projektowa	6.490,54
2.	2016	Utworzenie traktu pieszo-rowerowego na grobli	15.077,44
3.	2016	Budowa ścieżki rowerowej od ul. Warszawskiej do ul. Jagiełły - dokumentacja projektowa	30.000,00

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

4.	2016	Przebudowa chodnika wzdłuż ul. Oświęcimskiej (od sklepu SIMPLY do ul. Mlecznej) <u>wraz ze ścieżką rowerową</u> (Oświęcimska-Marcina),	25.954,89
5.	2016	Budowa ciągu pieszo-rowerowego łączącego ul. Jagiełły z ul. Budzyńskiej w śladzie tzw. Plantów Karola - dokumentacja projektowa (Warszawska-Wawelska-Zabrzeg)	27.675,00
6.	2016	Dokumentacja projektowa drogi i ścieżki rowerowej od ul. Baryki - Barańczowa	3.013,50
3.3.5. Ochrona mieszkańców Miasta Bierunia przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych			
<ul style="list-style-type: none"> Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane jest na bieżąco - w obowiązujących planach miejscowych oraz prowadzonych na bieżąco zmianach, przestrzegane są obecnie obowiązujące w tym zakresie uwarunkowania prawne.			
3.3.6. Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia			
<ul style="list-style-type: none"> Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Realizacja zadania pn. „PZU Trasa Zdrowia”	10.610,00
2.	2016	Plenerowa siłownia na Jajostach (Kolonja Jajosty)	18.491,76
3.	2016	Siłownia zewnętrzna (Warszawska-Mieszka I)	20.748,22
4.	2016	Aktywność pod chmurką dla zdrowia i kondycji - siłownia zewnętrzna (Osiedle Granitowa)	36.581,81
5.	2016	Dla każdego coś zdrowego - siłownia pod chmurką (Kopań-Bijasowice)	24.957,69
3.3.7. Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii			
<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii, Opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku. System przeciwdziałania poważnym awariom składa się z szeregu uregulowanych prawnie procedur. Pierwszym elementem całego systemu jest sprawdzenie, czy dany zakład w ogóle stwarza zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej. Do tego celu służy procedura zaliczenia zakładu do kategorii zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii. Wynik pozytywny oznacza, że dany zakład należy zgłosić do odpowiednich władz przy pomocy procedury zgłoszenia. Taki zakład zobowiązany jest do przygotowania programu zapobiegania awariom, który następnie należy wprowadzić w życie za pomocą systemu bezpieczeństwa (system zarządzania bezpieczeństwem). Ostatnim elementem systemu są plany operacyjno-ratownicze wewnętrzne - przygotowywane przez zakład oraz zewnętrzne - opracowywane przez komendanta wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.</p> <p>Taki system ma za zadanie zapobiegania możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz ograniczenia do minimum skutków poważnej awarii w odniesieniu do ludzi, mienia i środowiska.</p> <p>Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku przedkłada program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w następujących terminach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co najmniej na 30 dni przed dniem uruchomienia zakładu nowego lub jego części, 			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

- roku od dnia zaliczenia zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku.			
• Utrzymywania w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Obsługa i konserwacja sprzętu OSP	44.000,00
2.	2014	Badania techniczne pojazdów bojowych OSP, rejestracja i naprawa pojazdów pożarniczych, konserwacja gaśnic oraz punktów p/poż., konserwacja systemu p/włam i p/poż., konserwacja systemu alarmowego remiz, przegląd kotłowni oraz instalacji gazowych w remizach OSP	26.294,44
3.	2014	Dotacje do OSP	90.000,00
4.	2014	Zakup sprzętu dla OSP: - drabina do samochodu pożarniczego MAN, - drabina, - pilarka, - mini nożyce, - rozpieracz ramieniowy, - samochód ratowniczo-gaśniczy	454.572,28
5.	2015	Obsługa i konserwacja sprzętu OSP, w tym wydatki na zakupy materiałów i wyposażenia związanego z bieżącym funkcjonowaniem jednostek OSP	326.111,47
6.	2015	Budowa budynku Remizy OSP w Bieruniu Starym - kontynuacja prac projektowych rozpoczętych w 2013 r.	8.826,48
7.	2016	Obsługa i konserwacja sprzętu OSP, w tym wydatki na zakupy materiałów i wyposażenia związanego z bieżącym funkcjonowaniem jednostek OSP	364.768,07
• Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Zadanie realizowane na bieżąco przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Bieruniu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Bieruniu oraz Powiatową Straż Pożarną.			
3.3.8. Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych			
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii, • Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do wytwarzania energii odnawialnej 			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>Miasto Bieruń wspiera przedsięwzięcia, wykorzystujące odnawialne i ekologiczne źródła energii. W analizowanym okresie w ramach realizacji Programu ograniczenia emisji na terenie miasta Bierunia - prowadzony był program „KAWKA”, wsparty przeprowadzoną kampanią edukacyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 2014 r. wykonano montaż kolektorów słonecznych w 74 obiektach oraz modernizację istniejących kotłowni w budynkach mieszkalnych wyposażonych w nieekologiczne i nieekonomiczne kotłownie w 44 obiektach, - w 2015 r. wykonano montaż kolektorów słonecznych w 80 obiektach oraz modernizację istniejących kotłowni w budynkach mieszkalnych wyposażonych w nieekologiczne i nieekonomiczne kotłownie w 87 obiektach (w tym zamontowano 2 pompy ciepła). <p>Koszty powyższych zadań przedstawiono w podrozdziale 3.3.1. w punkcie dotyczącym modernizacji systemów grzewczych i eliminacji niskiej emisji zanieczyszczeń.</p>			

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Ponadto w latach 2015-2016 wykonano montaż instalacji fotowoltaicznej w Hali Sportowej Gimnazjum nr 1 przy ul. Warszawskiej 294 A w Bieruniu.

Gimnazjum nr 1 przy ul. Warszawskiej 294 A w Bieruniu

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2015	Montaż instalacji fotowoltaicznej w Hali Sportowej Gimnazjum nr 1 przy ul. Warszawskiej 294 A w Bieruniu	39.999,30
2.	2016		81.542,59
3.3.9. Zadania inne z zakresu ochrony środowiska			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł]
1.	2014	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska	b. d. (część większego zadania)
2.	2014	Zwalczanie zjawiska bezdomnych zwierząt - usługa kompleksowa (wychwytywanie, leczenie przekazanie do adopcji lub schroniska bezpańskich zwierząt)	89.425,60
3.	2015	Zwalczanie zjawiska bezdomnych zwierząt - usługa kompleksowa (wychwytywanie, leczenie, przekazanie do adopcji lub schroniska) oraz zakup karmy i leków dla bezdomnych zwierząt	69.426,49
4.	2015	Odtwarzanie tarliska na zbiorniku „Łysina”	b. d. (część większego zadania)
5.	2015	Zakup ryb do wzbogacenia stawu Goldman	b. d. (część większego zadania)
6.	2016	Zwalczanie zjawiska bezdomnych zwierząt - usługa kompleksowa (wychwytywanie, leczenie, przekazanie do adopcji lub schroniska) oraz zakup karmy i leków dla bezdomnych zwierząt	75.589,47

4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska Gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument wspomagający realizację prawa miejscowego, pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych. Miasto Bieruń posiada kompetencje pozwalające realizować zawarte w programie cele i zadania własne. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowanie struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji.

Organ wykonawczy Gminy sporządza Gminny Program Ochrony Środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez organ wykonawczy powiatu.

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim, są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Burmistrzu, który składa Radzie Miejskiej raporty z wykonania programu. Rada Miejska współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla powiatowego oraz wojewódzkiego. Ponadto Rada Miejska współdziała z instytucjami administracji rządowej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOŚ) oraz monitoring wód (RZGW).

W obowiązującym w latach sprawozdawczych 2014-2016 Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia dla części parametrów zostały określone skwantyfikowane wskaźniki postępów i skutków realizacji ww. programu. Porównanie kolumn z poszczególnymi wskaźnikami ułatwia raportowanie tendencji w zmianach poszczególnych wskaźników (poza opisowym przedstawieniem realizacji zadań Programu zawartym w rozdziale 3). W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia została przyjęta tabela ze wskaźnikami efektywności realizacji celów POŚ, do określania w kolejnych raportach z POŚ. Poniżej przedstawiono dostępne w czasie przygotowania raportu wskaźniki, które zostały ustalone na podstawie danych pozyskanych w Urzędzie Miejskim, w GUS, w WIOŚ oraz na podstawie ustaleń własnych.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Tabela. Wskaźniki monitoringu dla Miasta Bierunia

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Ochrona przyrody i krajobrazu					
1.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	-	-	-
2.	Obszary NATURA 2000	szt.	1 Fragment obszaru PLB12009 Stawy w Brzeszczach	1 Fragment obszaru PLB12009 Stawy w Brzeszczach	1 Fragment obszaru PLB12009 Stawy w Brzeszczach
3.	Parki Krajobrazowe	szt.	-	-	-
4.	Rezerваты	szt.	-	-	-
5.	Obszary chronionego krajobrazu	szt.	-	-	-
6.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	szt.	-	-	-
7.	Użytki ekologiczne	szt.	-	-	-
8.	Pomniki przyrody	szt.	9	8	8
Lasy					
9.	Lesistość miasta	%	14,6	14,6	14,6
Jakość wód podziemnych i powierzchniowych					
10.	Jakość wód podziemnych	wg obowiązującej klasyfikacji	III klasa jakości	III klasa jakości	III klasa jakości
11.	Jakość wód powierzchniowych	wg obowiązującej klasyfikacji	1) Potok Tyski - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 2) Mleczna - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 3) Potok Goławiecki - ujście do Wisły - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 4) Przemsza - od Białej Przemszy do ujścia - <i>stan/potencjał ekologiczny - zły</i> , 5) Wisła - w Nowym Bieruniu - <i>stan/potencjał ekologiczny - zły</i>	1) Potok Tyski - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 2) Mleczna - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 3) Potok Goławiecki - ujście do Wisły - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 4) Przemsza - od Białej Przemszy do ujścia - <i>stan/potencjał ekologiczny - zły</i> , 5) Wisła - w Nowym Bieruniu - <i>stan/potencjał ekologiczny - zły</i>	1) Potok Tyski - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 2) Mleczna - ujście do Gostyni - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 3) Potok Goławiecki - ujście do Wisły - <i>stan/potencjał ekologiczny - słaby</i> , 4) Wisła - w Nowym Bieruniu - <i>stan/potencjał ekologiczny - zły</i>
Gospodarka wodno-ściekowa					
12.	Zwodociągowanie miasta	%	99,2	99,2	b. d. *

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2014 r.	2015 r.	2016 r.
13.	Skanalizowanie miasta	%	98,1	98,2	b. d. *
14.	Długość kanalizacji sanitarnej	km	109,8	116,0	121,9
15.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków: - biologiczne, - z podwyższonym usuwaniem biogenów	szt.	0 3	0 3	0 3
Ochrona powietrza atmosferycznego					
16.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji - klasyfikacja strefy w której leży miasto	-	w ramach strefy śląskiej, obszar gminy został zakwalifikowany do klasy C ze względu na poziom: <i>PM10, PM2,5, O₃, B(a)P</i>	w ramach strefy śląskiej, obszar gminy został zakwalifikowany do klasy C ze względu na poziom: <i>PM10, PM2,5, O₃, B(a)P</i>	w ramach strefy śląskiej, obszar gminy został zakwalifikowany do klasy C ze względu na poziom: <i>PM10, PM2,5, O₃, B(a)P</i>
Ochrona przed hałasem					
17.	Miejsca gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	brak wykonywanych pomiarów	brak wykonywanych pomiarów	brak przekroczeń (rejon badawczy - linia kolejowa nr 179, w sąsiedztwie ul. Szynowej)
18.	Liczba zgłoszeń negatywnego oddziaływania wibracji na środowisko	liczba	0	0	0
Promieniowanie elektromagnetyczne					
19.	Miejsca gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	brak wykonywanych pomiarów	brak przekroczeń (punkt pomiarowy - ul. Granitowa wartość pomiaru - 0,62 V/m, wartość dopuszczalna - 7 V/m)	brak wykonywanych pomiarów
Poważane awarie					
20.	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - duże, - średnie, - lokalne, - małe	szt.	0 5 281 65	0 4 368 68	1 5 213 68

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Gospodarka odpadami					
21.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	%	34,70	0	6,35
22.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	27,20	36,40	33,38
23.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	95,10	100	98,96
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska					
24.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem, w tym:	zł	11.923.947,53	14.780.711,81	9.024.436,36
	- nakłady inwestycyjne	zł	3.065.901,00	6.176.348,71	1.766.138,96
	- nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód	zł	2.543.763,29	2.493.235,51	410.870,88
	- nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	zł	1.568.080,55	1.820.455,37	0,00
* - część danych za 2016 r. w chwili opracowania raportu nie była jeszcze dostępna w raportach GUS					

5. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska priorytety, cele i zadania zgodne były z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa - stanowiły przełożenie celów Polityki Ekologicznej Państwa na szczebel gminny. Realizacja przyjętego Programu w miarę jego realizacji stwarza niekiedy problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych) jak i inne (np. zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.). Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w pożądane przez ogół mieszkańców miasta kierunki - np. rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, zmniejszenie uciążliwości hałasu, odbudowa układów urbanistycznych, ochrona przeciwpożarowa. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska zadania należy zauważyć:

- zrealizowane zostały (bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane) najważniejsze zadania w zakresie ochrony wód, ochrony przed hałasem, ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, gospodarki odpadami, ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej,
- powodem braku realizacji niektórych zadań są zwłaszcza:
 - bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie miasta,
 - zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie miasta,
 - przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w mieście. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminny wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętej przez Radę Miejską w Bieruniu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”.

Do najważniejszych zadań można zaliczyć:

- zadania w zakresie ochrony powietrza,
- zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- utrzymanie zieleni,
- wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- zadania w zakresie edukacji ekologicznej.

Realizowane w latach 2014-2016 zadania określone w obrębie poszczególnych priorytetów w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia obejmowały swoim zakresem wszystkie istotne zagadnienia związane z poprawą i utrzymaniem stanu środowiska na terenie miasta, monitoringiem stanu środowiska oraz całym szeregiem działań związanych pośrednio z ochroną środowiska. Niniejszy dokument daje obraz wielu płaszczyzn na których działania były realizowane, a także wskazuje, iż cały szereg z nich stanowią działania ciągłe, realizowane systematycznie w kolejnych latach, dla których efekt osiągany jest jako wypadkowa często wieloletnich działań. Dotyczy to

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA BIERUNIA ZA LATA 2014-2016**

w szczególności działań podejmowanych dla poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz wód powierzchniowych i podziemnych, dla których podejmuje się szerokie spektrum działań, w kolejnych latach. Zaznaczyć należy ogrom zaangażowanych w te działania środków i przedsięwzięć, prowadzących w efekcie do wolnej, aczkolwiek systematycznej poprawy jakości środowiska w tych komponentach.

Trudnym zadaniem jest poprawa jakości środowiska akustycznego na terenie gminy, gdyż wiąże się to z rosnącą z roku na rok liczbą pojazdów mechanicznych. Dlatego prowadzone działania wymagają szczególnego podejścia systemowego, opracowania analiz, dokumentów planistycznych, czy zintegrowanego podejścia do transportu na terenie miasta.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami realizowane w analizowanych latach, polegały przede wszystkim na usprawnianiu i uszczelnianiu wprowadzonego nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Uzyskane dane pozwalają stwierdzić, iż większość z zadań realizowanych w Mieście Bieruniu powinno się kontynuować. Świadczy o tym fakt, iż spora część przedsięwzięć wykonywana na terenie miasta ma charakter ciągły. Dlatego należy kontynuować zadania w zakresie wszystkich komponentów środowiska, a w szczególności tych, które stwarzają największe problemy.

7. LITERATURA

1. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bierunia na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021.
2. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 - Warszawa 2008 r.
3. Sprawozdania Burmistrza Miasta Bierunia z wykonania budżetu za lata 2014-2016.
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.
5. Raporty WIOŚ o stanie środowiska w województwie śląskim za lata 2014-2016.
6. www.stat.gov.pl
7. www.lasy.gov.pl
8. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>